

ASNES KOMMUNE
RÅDMANNENS STAB

Det Kongelige fornyings- og administrasjonsdepartement

Postboks 8004, Dep.
0030 OSLO

Dato: **26.05.2008**
Deres ref:
Arkiv: K1-212
Saksbehandlers tlf.: 62 95 66 38
Vår ref.: 08/439-2/AUT
Vår ref. bes oppgitt ved henvendelse i saken

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
29 MAI 2008
ARKIVKODE: 411
SAKSNR. 200800301-63

HØRINGSUTTALELSE VEDR NOU 2007:12

Åsnes kommune, formannskapet behandlet NOU 2007:12 i sak 084/08 den 19.05.2008.

Følgende vedtak ble gjort:

***Åsnes kommune går i mot statliggjøring av fellesinnkreving av skatter og avgifter.
Åsnes kommune støtter uttalelsen fra Skatteoppkreverforeningen.***

Dette meldes med dette inn som kommunens høringsuttalelse. Kopi av sakspapir følger vedlagt. I tillegg legges uttalelse fra Skatteoppkreverne i Glåmdalsregionene med som tilleggsopplysninger.

Med hilsen

Anita Utgaard
skatteoppkrever

ÅSNES KOMMUNE

Sakspapir

Vedlegg
08 / 301 - 63

SAKSGANG			
Utvalg	Møtedato	Saksnr	Saksbehandler
Formannskap	19.05.2008	084/08	AUT

Saken avgjøres av: <u>Formannskapet</u>	Arkiv: <u>K1-212</u>	Arkivsaknr: 08/439
Saksansvarlig: <u>Anita Utgaard</u>		

HØRINGSUTTAELSE VEDR OFFENTLIG INNKREVIING NOU 2007:12

Dokumentliste:

Uttalelse fra skatteoppkreverne i Glåmdalsregionen

Sakens bakgrunn:

Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) sendte 20.02.08 Innkrevingsutvalgets utredning vedr Offentlig innkreving NOU 2007:12 ut på alminnelig høring med høringsfrist 02. juni 2008.

Bakgrunnen for utredningen er ønsket om å forenkle og samordne den offentlige innkrevingen. Utredningen tar opp den kommunale innkrevingen særskilt, og ender opp med å foreslå en statliggjøring av en viktig del av skatteinnkrevingen. Dette er som kjent foreslått flere ganger tidligere både av Finansdepartementet og Skattedirektoratet. Stortinget har imidlertid avvist dette både i 1994 og 1996.

Skatteoppkreverne i Glåmdalsregionen ble enige om å utarbeide en felles uttalelse. I tillegg bør kommunene avgi høringsuttalelse gjennom politisk behandling.

Vurdering:

Høy løsningsgrad / gode resultater på skatteinnkreving og synergieffekter:

De kommunale skatteoppkreverne i Norge klarer å innkreve 99,7 % av samlet utliknet skatt i landet. En hovedårsak til at resultatet ikke er 100 % er det store antall skjønns ligninger og lovgivningens beskyttelse av skatteyter. Fra og med ligningsåret 2007 er det innført aksept på selvangivelsen. Dette vil naturligvis fjerne mange av skjønns ligningene. Det er også viktig å merke seg at små kommuner har like gode innkrevingsresultater som store kommuner. Hovedårsaken til dette er at skatteinnfordring grunnleggende dreier seg om kommunikasjon mellom skatteyter og skatteoppkrever. Videre kan det vises til at også øvrig kommunal innkreving har løsningsgrad nær 100 %. Dette mener mange skyldes synergieffekter av et godt fagmiljø på innkrevingsområdet. Effekten av en statliggjøring er fortsatt ikke utredet, og det er vanskelig å argumentere for at det er noe å tjene på å statliggjøre skatteinnkrevingen.

God rettssikkerhet:

Det er tidligere gjennom utredninger og Stortingsbehandlinger slått fast at avstand mellom fastsettelse og innkreving av skatt er et grunnleggende prinsipp. Derfor mener jeg at kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører god rettssikkerhet for skatteyter, blant annet ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom fastsettelsen (ligningen) og innkrevingen av skatten. Dette medfører at statlige ligningskontor

og kommunale skatteoppkreverkontor, lik dagens organisering, gir den beste rettssikkerhetsgarantien.

Personvern – stigmatisering:

Utvalget foreslår at alle krav som ikke er betalt etter første puring skal overføres til et felles register i den nye innfordringsetaten. En slik samling av personvernopplysninger om alle forfalte statlige krav i et elektronisk register må sees i forhold til personopplysningsloven og EU-direktiv 95/46/EF av 24.10.1995. Utvalget har ikke utredet om det finnes hjemmel som gir grunnlag for å etablere et slikt kravregister.

Et annet punkt som kan spille inn ved et slikt register er at dette kan oppfattes som stigmatiserende. Datatilsynet gjennomførte en undersøkelse i 1997 vedr folks holdninger til personvernet. Denne viste at hele 39 % vurderte opplysninger om betalingsevne som følsomme.

Brukerservice:

De kommunale skatteoppkreverkontorene utøver god brukerservice til sine kunder. Dette er dokumentert gjennom en landsomfattende undersøkelse gjennomført av Norsk Gallup i 2002. Her scorer de kommunale skatteoppkreverne vesentlig bedre enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. I tillegg har jo Skatteetaten vært gjennom en omorganisering (01.01.08) etter denne undersøkelsen ble gjennomført, og det er ingen ting som tyder på at disse punktene har blitt av bedre kvalitet etter dette. Ut fra dette vil jeg konkludere med at en eventuell statliggjøring og sentralisering av skatteinnkrevingen vil føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøene.

Kommunalt økonomisk selvstyre:

Et fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen bidrar til å opprettholde det kommunale økonomiske selvstyret. Det er avgjørende for et levedyktig lokalt demokrati å kunne påvirke eget inntektsgrunnlag. Det bør være en positiv sammenheng mellom den økonomiske utviklingen i lokalt næringsliv og nivået på lokale kommunebudsjetter. Dersom ansvaret for innkrevingen overføres til staten, og innkreivingskompetansen i kommunen faller bort, reduseres kommunenes muligheter til å kunne påvirke sitt inntektsfundament.

Folkevalgtes kontroll og innsyn:

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen gir grunnlag for folkevalgtes innsyn og kontroll. En statliggjøring og sentralisering vil medføre et "ugjennomsiktig" system med store, statlige sektorkontor – noe som naturligvis vil redusere muligheten for folkevalgtes innsyn. I tillegg mener jeg at en slik endring vil svekke effektiviteten.

Distriktpolitiske hensyn:

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen har positive distriktpolitiske effekter. Dagens desentraliserte lokalisering innebærer at det opprettholdes innkreivingsmiljøer, arbeidsplasser i utkantstrøk og at det lokale næringslivet har kort vei til en av sine viktigste, offentlige samarbeidspartner. En statliggjøring vil bety sentralisering og en reduksjon av antall kontorer til ¼ av i dag. Dette kan ikke være positivt for distriktpolitikken.

Overgangskostnader:

En statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre betydelige overgangskostnader. Opprettelse av nye kontorer vil medføre etablerings-, drifts- og planleggingskostnader. Besparelsene på kommunal side ved å fjerne noen få ansatte i hver kommune, som i de fleste tilfeller har kontorfellesskap med den øvrige kommunale administrasjonen, blir minimale. Ansettelse, opplæring og kompetanseoppbygging for nye skatteoppkrevere vil medføre en betydelig utfordring. Et forsiktig anslag tilsier et provenytap på 5 mrd kroner over en 3-års periode (landsbasis) dersom skatteinnkrevingen blir statliggjort.

Konsekvenser:

Konsekvensene ved en eventuell statliggjøring er mangelfullt utredet. Det er en stor svakhet ved utredningen at ikke analyser og konsekvensutredninger er gjennomført. Det er heller

ikke vurdert hvordan en eventuell statliggjøring skal skje – bl.a. om dette vil kunne gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse. anbefalingene i utredningen bygger på de utredninger som er gjort i Danmark, og disse har så langt ikke gitt de gevinster som ble estimert.

Dagens skattebetalingsordning:

Dagens skattebetalingsordning fungerer godt. Den foreslåtte statlige organisasjonsmodellen vil dermed erstatte dagens velfungerende ordning, og opprette en statlig tvangsinnfordringsinstans. Skatteyterne vil oppleve stigmatisering ved at frivillig betaling og tvangsinnkreving skilles fra hverandre og plasseres i ulike organisasjoner.

Konklusjon:

Dagens ordning på skatteinnkreving fungerer godt i kommune Norge. Det er høy løsningsgrad og gode innkreivingsresultater, faktisk bedre enn det staten kan fremlegge. I tillegg er de gode fagmiljøene også med på å heve resultatene på den øvrige kommunale innfordringen, og verdifull kompetanse benyttes på kryss av avdelinger i kommunen. Det er en fordel at fastsettelsen og innkreivningen er skilt på ulike instanser. Dette er med på å opprettholde rettssikkerheten til skatteyter. En opprettholdelse av den gode brukerservicen som skatteoppkreverkontorene gir i dag er meget viktig for å ikke svekke nivået på innfordringen. Ved å statliggjøre skatteinnkreivningen vil kommunens innbyggere og næringsdrivende få dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøet. Et annet viktig punkt er politikernes mulighet til å påvirke sitt inntektsfundament i budsjettssammenheng, og de folkevalgte innsyn og kontroll. Store statlige kontorer vil redusere mulighetene vesentlig på disse områdene. Av distriktspolitiske hensyn bør det vektlegges at arbeidsplasser og innkreivingsmiljøer opprettholdes, og at det lokale næringslivet beholder nærheten til sin viktigste, offentlige samarbeidspartner. Utredningen har ikke vurdert de kostnader det vil medføre å statliggjøre skatteinnkreivningen, og konsekvensutredninger og analyser er ikke gjennomført. Ei heller foreligger det noe konkret forslag på hvordan en eventuell gjennomføring skal skje.

Opprettelse av en ny statlig innfordringsenhet vil med andre ord kunne føre til tapte arbeidsplasser, tap av skatteinntekter, økte skatterestanser, tapte gebyrinntekter og at kommunen mister særnamskompetanse også på kommunale krav.

Rådmannens innstilling:

Åsnes kommune går i mot statliggjøring av fellesinnkreving av skatter og avgifter.

19.05.2008 FORMANNSKAP

FSK-084/08 VEDTAK:

Formannskapet vedtok enstemmig rådmannens innstilling:

Åsnes kommune går i mot statliggjøring av fellesinnkreving av skatter og avgifter.

Formannskapet vedtok enstemmig videre:

Åsnes kommune støtter uttalelsen fra Skatteoppkreverforeningen.

Rådmann i Kongsvinger, Grue, Åsnes
Sør-Odal, Våler, Eidskog og Nord-Odal

1 april 2008

Skatteoppkreverne i Glåmdalsregionen

**NOU 2007: 12 – OFFENTLIG INNKREVING – UTTALELSE FRA SKATTEOPPKREVERNE I
GLÅMDALSREGIONENE (KONGVINGER, VÅLER I SOLØR, GRUE, EIDSKOG, ÅSNES, SØR-ODAL OG
NORD-ODAL)**

Skatteoppkreverne i Glåmdalsregionen har i dag avholdt møte vedrørende overnevnte og avgir følgende uttalelse.

Momenter som kommenteres her er:

- Det er lagt særlig vekt på organisatoriske tiltak. Det er ikke foretatt fullstendige kost-nytte analyser eller gjennomført grundige samfunnsøkonomiske beregninger ved en sentralisering av skatteoppkreverfunksjonen. Det er ikke diskutert hvilken rolle Statens innkrevingssentral og Trygdeetatens innkrevingssentral vil få i en ny etat til tross for deres sentrale rolle i statens innfordringsarbeid i dag.
- En ny innfordringsetat skal ha minst samme myndighet som særnamsmennene har i dag, dette innebærer at innfordring blir overført til denne etaten etter purring.
- Sentralisering, forslag til 5 regionkontorer, men gir ikke noe eksakt tall på kontorsteder, men høyst sannsynlig 20 kontorer i landet. I dag er det om lag 400. Dette vil øke avstanden mellom etat og skyldner. I dag kan en skyldner av skatt / eller arbeidsgiver forholde seg til et kontor i sin kommune. Dette gir en nærhet og en kommunikasjon og dialog til å finne gode løsninger i innkrevingsarbeidet.
- Sentralisering vil medføre en standardisering av skattyter og gi dårlig brukerservice og dårligere resultater. Det blir et brudd i innfordringskjeden. Etter varsel vil sy bli henvist til en annen etat for å komme frem til en betalingsavtale eller annet. Dette er ikke noen god løsning for bruker. Ny etat må innhente seg kunnskap om skattyter, som allerede ligger hos skatteoppkrever (SKO). Dette er dårlig ressursutnyttelse. Forslaget vil gi mindre brukervennlighet og dermed dårligere kvalitet på brukerservice. I dag scorer de lokale skatteoppkreverne høyt på dette området.
- I Danmark har en statliggjøring av skatteinnkrevingen ført til at de samlede restanser pr 30.11.06 har økt fra 14,8 mrd kr til 22,7 mrd kr, og mistet skatteinntekter med 400 mill kr og

at skattegjelden har økt med 1,7 mrd. Det er med stor sannsynlighet at det samme vil skje i Norge også, da en statliggjøring antagelig vil bygge på den Danske modellen.

- Statliggjøring vil føre til at et samlet fagmiljø blir borte og det blir vanskeligere å opprettholde økonomimiljøer i kommunene. Det er i dag en samordning av innkreving på kommunal side (befinner seg i samme bygning, etasje, gang eller kontorlandskap). Dette gir nære og gode arbeidsmiljøer for innkreving av skatt og kommunale krav. Det er et tett samarbeid og dette vil forsvinne ved en sentralisering. Det er ikke vurdert hva konsekvensene av reduserte kommunale arbeidsplasser medfører og hvordan dette vil påvirke de ansatte.
- En privat inkasso vil påføre skyldner økte innfordringskostnader (kommunale krav)
- Hvordan vil prioritering av ressurser til innfordring bli ved en ny statlig enhet? Kommunalt selvstyre reduseres. Kommunens mulighet til politisk innsyn i skatteinnfordring ved behandling av saker i skatteutvalg fjernes. Tilskudd til kommunene blir kuttet minst tilsvarende de utgifter kommunene hadde til innfordring. Dette er ikke berørt i utredningen.
- Kostnader til utvikling av en ny innfordringsetat vil med sannsynlighet medføre omstillingskostnader for kommunene, som all erfaring tilsier ikke blir kompensert. Dette vil være kostnader som :
 - Etablering av organisasjoner og fagmiljøer
 - Utredninger og flere års planlegging
 - Etablering av lokaler og utstyr
 - Utvikling av nye It-systemer
 - Opplæring
 - Tap av skatteproveny
 - Tap av kommunale arbeidsplasser
- For moms og skatt er det utviklet nye systemer og SOFIE (skatteregnskapssystemet for skatt) har kostet over 1 mrd og utviklingen har tatt 15 år, og dette er ennå ikke ferdig utviklet. Hva ville vel et nytt omfattende system koste??
- Frem til 1957 var skatteinnkreving under flere oppkrevere. Skatt ble betalt etterskuddsvis og skatterestansene økte. Ny skatteordning som ble organisert i perioden 1957-1965 ga en entydig organisering og dette har gitt en høy løsningsgrad og høy grad av rettsikkerhet for skattyter. Senere utredninger ROSA og STRADEC har ikke ført frem. Pr. 30.06.07 hadde landets skatteoppkrevere utenfor SOFIE en løsningsgrad langt opp mot 100 %. Små kommuner har like god løsningsgrad som store. Dette skyldes en god kommunikasjon mellom SKO og skattyter. Hvorfor endre på noe som fungerer bra??
- SOFIE gir en felles standard for innkreving fra skatteoppkreverne og gir en bedre oversikt av krav og reskontroføringer. Dette har ført til et nærere samarbeid mellom skatteoppkreverne og vil føre til samkjøring av sak mot felles skattyter. Systemet er under utvikling og vil kunne gi en tilpasning av innfordring i forhold til 'type' skattyter, DTI. DTI (debitor tilpasset innfordring) har gitt positive resultater for de kommunene som har innført dette.

Som oppført i punktlisten, så vil skatteoppkreverens særnamsmyndighet bli fjernet og flyttet til en sentral innkrevingssenhet. I utredningen så omtales det praktiske ved å gjennomføre utleggsforretninger av en sentral innfordringsenhet. Det sies at de utleggsforretningene som skal skje på sy's bopel eller forretningsadresse må henvises til namsmann. Dette på grunn av store

reiseavstander ved en slik sentralisering av innfordringsenheten. Riksrevisjonen har gitt skatteoppkreverne 'ris' for å ha iverksatt innfordringstiltak etter varsling for seint. I utredningen påpekes det at det er viktig å komme i gang med innfordringen på et tidlig tidspunkt. Hvordan skal en slik organisering av gjennomføring av utleggsforretninger kunne øke effektiviteten i sikring av krav, når sak må sendes ut til distriktene igjen? Sak vil bli flyttet mellom 3 enheter før tiltaket blir iverksatt. Skattyter vil dermed bli behandlet av 3 etater, hvor en varsler og deretter overfører sak til en sentral innfordringsenhet. Men på grunn av denne enhetens plassering, så vil namsmann for tilhørende skatteoppkrever få sak til utleggsforretning. Er dette en fornuftig bruk av ressursene? SOFIE er et bedre innfordringsverktøy. Dette gir en bedre oversikt over restansene og det gir en raskere oppfølging av sakene da flere av rutinene skjer maskinelt. Ved at systemet gir saksbehandler en liste å jobbe ut ifra, får saksbehandler en bedre oversikt og vil kunne iverksette tiltak raskere enn før. Dermed vil vi kunne prestere enda bedre resultater.

Det sies i utredningen at en statlig innfordringsenhet skal videreføre en innfordring hvor det blir tatt hensyn til vanskeligstilte skattytere (DTI). Denne gruppen vil ved en statlig innfordringsenhet oppleve større grad av byråkrati og den sentrale innfordringsenheten vil ikke kunne ha like god oversikt over disse, som den lokale skatteoppkrever. Det vil for denne gruppen føles tyngre å ta kontakt med en sentral enhet enn den lokale skatteoppkrever, som nok kjenner skattyter gjennom flere områder.

Hva så med de ansatte i kommunene og den kunnskapen de innehar på flere områder? De ansatte i de lokale skatteoppkrever kontorene vil mest sannsynlig ikke pendle til en sentral enhet eller til et region kontor. Dette vil føre til tapte kunnskaper innen innfordringsarbeidet, og de som blir sittende igjen på kontoret vil bare få noen 'puslete' arbeidsoppgaver igjen. Ville det være riktig å inneha tittel som skatteoppkrever når arbeidsoppgavene blir redusert til å sende ut et varsel brev og følge med på reskontro? Vel, arbeidsgiverkontroll skal fortsatt være tillagt skatteoppkrever og her må det stilles et stort spørsmål for hvordan dette skal kunne gjennomføres med redusert bemanning. Det er allerede i dag flere kontorer som ikke får gjennomført kontroll pga manglende ressurser. Selvsagt er samarbeid mellom kommunene på dette området løsningen, men problemet er få tildelt midler til opprettelse av slike samarbeid. (Vel, færre ansatte frigjør vel midler til slikt samarbeid) Man kan jo også stille spørsmål hvorfor ikke en sentral enhet skal kunne inneha dette ansvaret også, når de først skal ta over særnamsmyndigheten? Det ville vært mer logisk at de tok over dette ansvaret og at SKO beholdt særnamsmyndigheten, som jo fungerer godt. For arbeidsgiverkontroll kunne denne nye etaten opprettet en felles arbeidsgiverkontroll for regionene eller enda mer spredt , og dermed ville SKO fått en solid faglig enhet å forholde seg til.

Hvordan opplever SKO og skattyter omorganisering av skatteetaten? Ny skatteetat ble satt i gang fra 01.01.08. Nå skal SKO og skattyter forholde seg til et sentralisert likningskontor og skattefogdkontor, for vår region blir det Skatt øst å forholde seg til. De likningskontorene som fortsatt er ute i distriktene innehar ikke de samme oppgaver som før og det er et felles telefonnummer som publikum skal benytte seg av. Vi skatteoppkrevere opplever at publikum gir opp å komme gjennom på dette telefonnummeret da de får oppgitt å være i kø som over nr. 100. De ber oss om hjelp på områder som vi til vanlig ikke skal bistå med. Vi skatteoppkrevere har stadig mistet mer og mer kontakt med likningskontorene etter hvert som nye organiseringer har skjedd. Selvsagt er denne organiseringen av ny skatteetat ikke kommet skikkelig i gang, men det gir et negativt bilde av hvordan en sentralisering av skatteoppkreverfunksjonen kan bli.

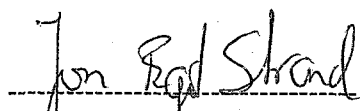
Viser for øvrig til bladet Kommunal økonomi nr. 1 2008, hvor Stortinget gir skatteoppkreverne bred støtte i innfordringsarbeidet .

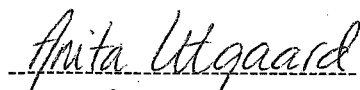
Konklusjon: Dagens ordning av fellesinnkreving av skatt fungerer godt og hvis en ny statlig innfordringsetat blir opprettet, så vil det kunne føre til:

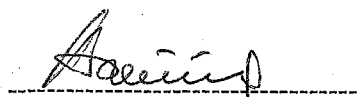
- tapte arbeidsplasser
- tap av skatteinntekter
- skatterestanser øker
- mister særnamskompetanse også for kommunale krav (utleggsfullmakt) og mister gebyrinntekter.

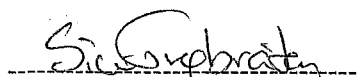
Ut ifra dette går skatteoppkreverne i Glåmdalsregionen i mot statliggjøring av fellesinnkreving av skatter og avgifter.

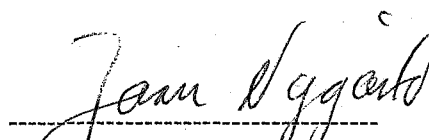
Med hilsen skatteoppkreverne i Glåmdalsregionen

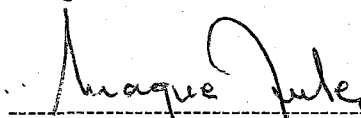

Kongsvinger

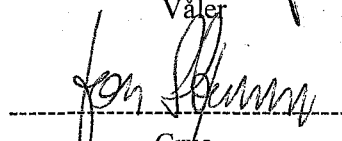

Åsnes

Sør-Odal

Nord-Odal

Eidskog

Våler

Grue